
Vergaderjaar 2014–2015

31 289

Voortgezet Onderwijs

Nr. 200

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 14 oktober 2014

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap naar aanleiding van de brief van 29 september 2014 inzake de aanbidding Regeling bekostiging exploitatiekosten voortgezet onderwijs, kalenderjaar 2015 (Kamerstuk 31 289, nr. 197). De Staatssecretaris heeft deze vragen beantwoord bij brief van 13 oktober 2014.

Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Wolbert

Adjunct-griffier van de commissie,
Bosnjakovic

I Vragen en opmerkingen uit de fracties

Algemeen

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de onderhavige regeling.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de onderhavige regeling die voortvloeit uit de extra middelen vanwege het begrotingsakkoord 2014. Deze leden hebben nog enkele vragen.

Ontwikkeling in de hoogte van de bedragen

De leden van de SP-fractie merken op dat in het kader van het begrotingsakkoord 2014 een bedrag van 33,8 miljoen euro aan de materiële lumpsum wordt toegevoegd voor kwaliteitsverbetering en prijsontwikkelingen. Waar wordt precies naar verwezen als het gaat om de «prijsontwikkeling»? Is de toevoeging van de 33,8 miljoen euro voldoende om de door u genoemde prijsontwikkeling op te vangen? Heeft u reacties van onderwijsorganisaties, scholen of professionals ontvangen over de bekostiging en wat is de strekking van deze reacties? Welk deel is, los van de systematiek van de lumpsumfinanciering, in principe bedoeld voor kwaliteitsverbetering? Kunt u aangeven welk bedrag elke school voor het vo¹ gemiddeld ontvangt voor deze kwaliteitsverbetering? Hoe definieert de Staatssecretaris deze kwaliteitsverbetering, zo vragen de genoemde leden.

De leden van de CDA-fractie vragen de Staatssecretaris of hij kan aangeven op welke wijze hij verwacht dat de middelen besteed zullen worden. Hoe zijn de middelen, die eind 2013 aan de scholen zijn overgemaakt, besteed? Kunt u bevestigen dat veel scholen moeite hadden om de middelen die zijn uitgekeerd voor 2013 nog in 2013 uit te geven, omdat ze pas aan het einde van het jaar werden overgemaakt naar de scholen, zo vragen zij.

Voorts merken de leden op dat zij van veel scholen horen dat zij uiteraard blij zijn met het extra geld, maar tegelijkertijd het niet kunnen besteden aan de zaken die het hardst nodig zijn, zoals bijvoorbeeld meer docenten of ondersteuners. Dit omdat het gaat om incidenteel geld en arbeidscontracten een structurele financiering behoeven. Kunt u hierop ingaan? In hoeverre gaat het hier om vrij besteedbaar geld voor de scholen?

Tevens vragen de leden of de Staatssecretaris een overzicht kan geven van de ontwikkeling van de basisbekostiging die scholen krijgen per leerling over de afgelopen tien jaren. Kunt u bevestigen dat scholen met minder middelen meer moeten doen? Met andere woorden: dat er steeds meer taken naar de scholen gaan zonder dat hier extra budget tegenover staat.

Ten slotte vragen de leden of u kunt aangeven wat de verschillen zijn met de bekostiging uit 2012, 2103 en 2014. Tevens vragen zij waar deze verschillen door zijn veroorzaakt.

II Reactie van de Staatssecretaris

De leden van de SP-fractie vragen zich af waar precies naar verwezen wordt als het gaat om de «prijsontwikkeling». Met «prijsontwikkeling» wordt bedoeld op het bedrag waarmee de exploitatiebekostiging wordt geïndexeerd zodat er gecorrigeerd wordt voor inflatie. De hoogte van de indexatie wordt Rijksbreed vastgesteld op basis van gegevens van het

¹ vo: voortgezet onderwijs

Centraal Planbureau. Van het totale bedrag van € 33,8 miljoen dat wordt toegevoegd, heeft € 16,7 miljoen betrekking op deze indexatie.

Verder vragen de leden van de SP-fractie zich af of er van de onderwijsorganisaties een reactie is ontvangen over deze bekostiging. Via de VO-raad is een reactie ontvangen over de toevoeging van het bedrag van € 106,3 miljoen aan de materiële exploitatiebekostiging. De strekking van de reactie was dat het de voorkeur heeft wanneer dit bedrag aan de personele bekostiging wordt toegevoegd. Hieraan heb ik gehoor gegeven. Daarom heeft u op 7 oktober een bijgestelde Regeling ontvangen. Het bedrag van € 106,3 miljoen wordt in 2015 verstrekt via de personele bekostiging in het voortgezet onderwijs.

Tot slot vragen de leden zich af welk deel is bedoeld voor kwaliteitsverbetering en welk bedrag elke school gemiddeld zal ontvangen en hoe kwaliteitsverbetering is gedefinieerd. Van de toevoeging van € 33,8 miljoen is € 16,7 miljoen bedoeld voor prijsindexatie. De resterende € 17,1 miljoen betreft een ongeoormerkte toevoeging aan de lumpsum van de scholen. Zij kunnen deze middelen naar eigen inzicht inzetten ten bate van de kwaliteit van het onderwijs. Dit kan bijvoorbeeld door de aanschaf van nieuwe leermaterialen. Gemiddeld gaat het om een bedrag van € 26.600 per school. Daarnaast ontvangen de scholen volgend jaar nog extra middelen in hun personele lumpsum (waar de eerder genoemde € 106,3 miljoen in wordt meegenomen). En tenslotte is er volgend jaar € 177 miljoen beschikbaar in de prestatiebox.

In het sectorakkoord zijn heldere ambitieuze doelen geformuleerd waaruit blijkt welke kwaliteitsverbetering we de komende jaren willen bereiken.

De leden van de CDA-fractie vragen op welke wijze deze extra middelen zullen worden ingezet. Zoals uit de beantwoording van de vragen van de leden van de SP-fractie blijkt betreft het een generieke toevoeging aan de lumpsum. Deze middelen kunnen aangewend worden voor allerlei vormen van kwaliteitsverbetering, aansluitend bij de specifieke situatie van de school.

De leden van de CDA-fractie vragen zich ook af hoe de incidentele middelen, die eind 2013 aan de scholen zijn overgemaakt, zijn besteed. Een deel van de schoolbesturen heeft deze vrij besteedbare middelen ingezet voor werkgelegenheid voor leraren en investeringen in het onderwijs in bijvoorbeeld ICT. Een ander deel heeft het geld nog niet uitgegeven. Zij hebben gewacht op helderheid over het meerjarige financiële beeld. Dat is inmiddels duidelijk geworden.

Schoolbesturen kunnen met behulp hiervan tot een gerichte inzet van deze middelen komen.

Daarmee behoort dus ook het bekostigen van (extra) personeel tot de mogelijkheden.

Tevens vragen de leden van de CDA-fractie naar een overzicht van de ontwikkeling van de basisbekostiging die scholen krijgen over de afgelopen tien jaren. Verder vraagt men zich af of de scholen met minder geld meer moeten doen. In antwoord op deze vragen ziet de ontwikkeling, voor wat betreft de materiële exploitatiebekostiging, er als volgt uit:

Afgeronde gemiddelde materiële kosten per vo-leerling

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
800	800	800	900	1.150	1.150	1.150	1.150	1.200	1.250

De verhoging vanaf 2008 is het gevolg van het toevoegen van het budget voor de gratis schoolboeken.

Tot slot vragen deze leden naar wat de verschillen zijn met de bekostiging uit voorgaande jaren. Het enige verschil tussen deze regeling en die van voorgaande jaren is dat de beschikbare bedragen zijn opgehoogd. Deels voor prijsindexatie, en deels een vrij besteedbare toevoeging aan het materiële deel van de lumpsum.

Deze cijfers hebben betrekking op de exploitatiekosten. Dat is ongeveer 15% van de totale lumpsumbekostiging in het voortgezet onderwijs. Het andere deel bestaat uit de personele bekostiging. Naast de bekostiging voor deze onderdelen voor de lumpsum ontvangen de schoolbesturen ook middelen van overige overheden (o.a. gemeenten), en derden. Het totaalbeeld wordt jaarlijks aan u gerapporteerd via de rapportage van de Inspectie over de financiële positie van het funderend onderwijs.